

Υγιεινή του στάβλου

Καθαριότητα του στάβλου

Ο στάβλος όλων των ειδών των [αγροτικών ζώων](#) είναι χώρος που ρυπαίνεται πολύ από τα κόπρανα και τα ούρα. Για το λόγο αυτό πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον τακτικό και όσο το δυνατό καλό [καθαρισμό](#) ^[1] του. Η παραμονή των κοπράνων και των ούρων στο δάπεδο του στάβλου για πολύ είναι σημαντικά επιζήμια για την υγεία των ζώων γιατί τα απόβλητα αυτά προϊόντα αποτελούν ένα ευνοϊκό υπόστρωμα ανάπτυξης διαφόρων μικροοργανισμών. Ακόμη η ζύμωση και η σήψη της κόπρου των ζώων μέσα στο στάβλο δημιουργεί αποπνικτική ατμόσφαιρα πολύ επιβλαβή για την υγεία τους με συνέπεια τη σημαντική μείωση των αποδόσεων τους.

Ο καθαρισμός του στάβλου διευκολύνεται πολύ όταν χρησιμοποιείται στρωμένη από άχυρο ή ροκανίδι. Η στρωμένη εκτός απ' τη διατήρηση καλής θερμοκρασίας στο δάπεδο και την άνεση που προσφέρει στα ζώα κατά την κατάκλισή τους, απορροφά σε μεγάλο βαθμό την υγρασία που δημιουργείται από τα ούρα και τα κόπρανα. Έτσι καθημερινά μπορεί να απομακρύνεται μόνο το μέρος της στρωμένης που έχει ρυπανθεί πολύ και κάθε 7-10 ημέρες να αλλάζεται ολόκληρη.

Σε κάθε αλλαγή της στρωμένης είναι σκόπιμο να πλένεται το δάπεδο του στάβλου με άφθονο νερό υπό ισχυρή πίεση και κάπου κάπου να γίνεται απολύμανση.

Οι φάτνες και οι ποτίστρες επίσης πρέπει να καθαρίζονται και να πλένονται τακτικά καθώς και οι τοίχοι και η οροφή να απαλλάσσονται από τις αράχνες και άλλες τυχόν ακαθαρσίες.

Ο παραπάνω τρόπος καθαρισμού του στάβλου μπορεί να εφαρμόζεται με ικανοποιητικά αποτελέσματα στους στάβλους των [ιπποειδών](#), των [μικρών μηρυκαστικών](#) και των [χοίρων](#) και στις μικρές μονάδες [εκτροφής βοοειδών](#). Στις μεγάλες κτηνοτροφικές επιχειρήσεις των [βοοειδών](#) για την εξασφάλιση χαμηλού κόστους παραγωγής πρέπει να προβλέπονται ειδικά συστήματα αποκομιδής της κόπρου και των ούρων είτε απλά μηχανικά είτε με αυτοματισμούς

Εξαερισμός του στάβλου

Η διατήρηση της υγείας των ζώων σε ικανοποιητική κατάσταση απαιτεί εκτός των άλλων και έναν καλό εξαερισμό του στάβλου για την ανανέωση του αέρα και την απομάκρυνση των ατμοσφαιρικών ρύπων και των αναθυμιάσεων από τα κόπρανα και τα ούρα. Κατά την κατασκευή κάθε στάβλου αγροτικών ζώων πρέπει οπωσδήποτε να προβλέπεται ο επαρκής εξαερισμός του με την προϋπόθεση να μην υπάρχει περίπτωση να προκαλούνται ρεύματα, που είναι άκρως επικίνδυνα για τα ζώα κατά τους ψυχρούς μήνες.

Ο απλούστερος τρόπος εξαερισμού των στάβλων είναι η κατασκευή στην οροφή τους κοινών εξαεριστήρων που λειτουργούν αυτόματα όπως το τζάκι. Ο αέρας του στάβλου ως θερμότερος που είναι σε σύγκριση με τον εξωτερικό αέρα ανεβαίνει και εξέρχεται από τους εξαεριστήρες αυτούς συνεχώς και έτσι ανανεώνεται. Σ' αυτούς βέβαια μπορεί να προστεθούν και ηλεκτρικοί εξαεριστήρες για τις περιπτώσεις που χρειάζεται ταχύτερος εξαερισμός. Οι ηλεκτρικοί εξαεριστήρες μπορεί να τοποθετούνται και στους τοίχους του στάβλου. Ο αριθμός των εξαεριστήρων, είτε απλών είτε ηλεκτρικών, που απαιτείται για κάθε στάβλο είναι ανάλογος προς τις διαστάσεις του στάβλου. Ανά 10 περίπου μέτρα κατά μήκος του στάβλου να προβλέπεται και ένας εξαεριστήρας.

Τα [αιγοπροβατοστάσια](#) που είναι ανοιχτά προς το υπήνεμο μέρος δεν χρειάζονται φυσικά εξαεριστήρες. Επίσης οι στάβλοι των [ιπποειδών](#) που αποτελούνται από ξεχωριστά κελιά με τις πόρτες προς τα έξω δεν απαιτούν κανένα σύστημα εξαερισμού.

Το δάπεδο του στάβλου

Το δάπεδο του στάβλου εκτός από τον τακτικό καθαρισμό του, όπως αναφέρεται παραπάνω, πρέπει κατά την κατασκευή του να έχει κι ορισμένες προϋποθέσεις:

- **Η επιφάνειά του πρέπει να είναι επίπεδη** σε όλη της την έκταση, χωρίς ανωμαλίες, αλλά και όχι εντελώς λεία και ολισθηρή.
- **Να έχει κατάλληλη κλίση**, ώστε τα ούρα και το νερό κατά το πλύσιμο του στάβλου να εξέρχονται εύκολα και να μη λιμνάζουν μέσα σ' αυτόν.
- **Να έχει μόνωση** για τη διατήρηση σταθερής θερμοκρασίας.

Όταν υπάρχουν ανωμαλίες στο δάπεδο, προκαλούνται βλάβες στα άκρα των ζώων από μηχανικές κακώσεις. Συνήθεις τέτοιες βλάβες είναι υγρώματα, αρθρίτιδες, τενοντίτιδες, τραυματισμοί κ.λπ. Οι παθολογικές αυτές καταστάσεις επηρεάζουν σημαντικά την υγεία των ζώων και μειώνουν σε μεγάλο βαθμό τις αποδόσεις τους.

Η τυχόν λεία επιφάνεια του δαπέδου εξάλλου λόγω της ρύπανσής της με τα κόπρανα και τα ούρα θα γινόταν ολισθηρή για τα ζώα και θα ήταν επικίνδυνη γι' αυτά από τα συχνά ολισθήματα.

Για τους παραπάνω λόγους το δάπεδο των στάβλων πρέπει να κατασκευάζεται με σκυρόδεμα, του οποίου η επιφάνεια να είναι τραχειά και να έχει κλίση στις θέσεις των ζώων από τις φάτνες προς το διάδρομο περίπου 5% όπου να υπάρχει αύλακα με ίδια κλίση προς τα έξω.

Η μόνωση του δαπέδου μπορεί να γίνεται με την τοποθέτηση ενός στρώματος τούβλων κάτω από την πλάκα του σκυροδέματος.

Η θερμοκρασία του στάβλου

Η θερμοκρασία του στάβλου καθόλες τις εποχές του έτους πρέπει να είναι σταθερή. Ούτε η υψηλή θερμοκρασία κατά το θέρος ούτε η χαμηλή κατά το χειμώνα επιδρά δυσμενώς στα ζώα φτάνει να είναι σταθερή. Οι απότομες μεταβολές της, π.χ. λόγω ρευμάτων αέρα κ.λπ. θα μπορούσαν να είναι επιβλαβείς για την υγεία των ζώων (πρόκληση κρυολογημάτων, βρογχιτίδων, πνευμονίας κ.λπ. σε όλα τα είδη των ζώων και ιδιαίτερα στα ιπποειδή επιπλέον πρόκληση κολικού ψύξης). Μόνο η πολύ υψηλή θερμοκρασία κατά το θέρος και η πολύ χαμηλή κατά το χειμώνα καταπονούν τον οργανισμό των ζώων με συνέπεια τη μείωση των αποδόσεών τους και συνήθως χωρίς ιδιαίτερο κίνδυνο για την υγεία τους.

Η σταθερότητα της θερμοκρασίας σε ένα στάβλο επιτυγχάνεται με την καλή μόνωσή του στην οροφή, τους τοίχους και το δάπεδο με υλικά που να συνδυάζουν όσο το δυνατό την επαρκή αποδοτικότητα με το χαμηλότερο κόστος.